

سازمان ملی بهره‌وری ایران
NATIONAL PRODUCTIVITY ORGANIZATION OF I.R. IRAN

گزارش سفر استان

۱۵ آذر ۱۴۰۲

اهداف:

- برگزاری دوره آموزشی ارتقای بهره‌وری در بخش دولتی

شرکت‌کنندگان:

- علی کرم‌پور حقیقی؛ معاون راهبری بهره‌وری عمومی و اجتماعی
 - سارا قنبری؛ کارشناس گروه استان‌ها
- میزبان: استانداری و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان بوشهر

شناسنامه سند

شناسه سند	عنوان سند	نوع سند
RX-RP-PI567-512-01	سفر استانی (بوشهر)	گزارش
تعداد صفحات	تاریخ تصویب	تاریخ تنظیم
۴	۱۴۰۲/۱۰/۲۶	۱۴۰۲/۰۹/۰۶
ناظر فرآیند	مالک فرآیند	فرآیند مرتبط
رئیس سازمان	مدیریت حوزه ریاست، روابط عمومی و بین‌الملل	هماهنگی جلسات حوزه ریاست
اعلام گزارشی از اقدامات سفر به استان بوشهر		هدف
سطح ملی		دامنه کاربرد
☒ مرکز اسناد سازمان ☐ سامانه شفافیت ☒ سامانه کاتالوگ		شیوه نگهداشت سند
در این گزارش خلاصه‌ای از اقدامات مربوط به سفر مسئولان سازمان به استان بوشهر در راستای برگزاری دوره آموزشی ارتقای بهره‌وری در بخش دولتی ارائه شده است.		چکیده

تاییدات سند

تاریخ و امضا	سمت	نام و نام خانوادگی	
	کارشناس گروه استان‌ها	سارا قنبری	تنظیم‌کننده
	مدیر حوزه ریاست، روابط عمومی و امور بین‌الملل	محمد ابراهیمی	تاییدکننده
	رئیس سازمان	میرسامان پیشوائی	تصویب‌کننده

توزیع نسخ

مدیریت روابط عمومی، بین‌الملل و حوزه ریاست ☒	اداره حراست ☒
مدیریت فناوری اطلاعات و امنیت فضای مجازی ☒	معاونت ساماندهی شبکه ملی بهره‌وری ☒
معاونت راهبری بهره‌وری ☒	معاونت توسعه مدیریت و منابع ☒

تنظیم‌کنندگان

سمت	نام و نام خانوادگی
کارشناس گروه استان‌ها	سارا قنبری
کارورز گروه استان‌ها	محمدرضا دهباشی

سوابق تغییرات سند

ردیف	تاریخ	شماره ویرایش	شرح	تغییردهنده
۱	۱۴۰۲/۰۶/۰۴	۰۱	ایجاد سند	حوزه ریاست، روابط عمومی و امور بین‌الملل

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

۱- معرفی اجمالی استان

استان بوشهر در جنوب غربی ایران با مساحتی برابر با ۲۳۰۷۲/۰۴ کیلومتر مربع به صورت نواری باریک بین خلیج فارس و کوهپایه‌های زاگرس قرار گرفته است. استان بوشهر با ۶۲۵ کیلومتر مرز آبی از دیرباز با اکثر کشورهای حوزه خلیج فارس، کشورهای آسیای جنوب شرقی و شرق دور سابقه دیرینه در امر تجارت و بازرگانی داشته است. استان بوشهر هفدهمین استان بزرگ کشور به لحاظ ۴ مساحت است که مرکز این استان بندر بوشهر می‌باشد. این استان به علت قرار گرفتن در ساحل استراتژیک خلیج فارس، صادرات و واردات دریایی، صنعت صیادی، وجود ذخایر نفت و گاز (پارس جنوبی و شمالی)، کشاورزی و نخلداری و وجود نیروگاه هسته‌ای از اهمیت راهبردی و اقتصادی برخوردار است. از جمله مسائل اولویت‌دار آن بر اساس گزارش شناسایی اولویت‌بندی مشکلات حوزه‌های انتخابی، مبتنی بر اسناد مرکز پژوهش‌های مجلس عبارتند از کمبود منابع آب، بیکاری، مشکل مواصلاتی و جاده‌ای و کم‌توجهی به صنعت گردشگری، چندی‌پایه بودن مدارس و مشکلات تحصیلی، نبود سیستم دفع فاضلاب شهری و پسماند دو شهرستان کنگان، دشتستان و کمبود امکانات بهداشتی و درمانی است.

۲- برنامه سفر

سفر به استان بوشهر در روز ۱۵ آذر ۱۴۰۲ با هدف ارائه خدمات توانمندسازی متولیان بهره‌وری در راستای گام اول چرخه مدیریت بهره‌وری انجام شد. مخاطبان این دوره مدیران و کارشناسان مرتبط با حوزه بهره‌وری در دستگاه‌های اجرایی بوده و هدف کلی از برگزاری آن ارتقای دانش و مهارت شرکت‌کنندگان در رابطه با جایگاه و چرخه مدیریت بهره‌وری و همچنین سنجش آن در بخش دولتی است. از برنامه‌های این بازدید می‌توان به جلسه مشترک با رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان بوشهر، جلسه آموزشی با موضوع ارتقای بهره‌وری در بخش دولتی و کارگاه تکمیل و بررسی برنامه‌های ارتقای بهره‌وری استان اشاره نمود.

۲-۱- نشست آموزشی و توجیهی با حضور مدیران و کارشناسان دستگاه‌های اجرایی استان در حوزه بهره‌وری - ۱۵ آذر

۱۴۰۲، ساعت ۰۹:۰۰ تا ۱۳:۳۰

این جلسه با حضور حسن ابراهیمی معاون توسعه مدیریت و سرمایه انسانی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی و هفتاد نفر از مدیران و کارشناسان دستگاه‌های اجرایی استان در محل استانداری بوشهر تشکیل شد. مقدمه‌ای بر بهره‌وری و رویکرد سازمان در برنامه هفتم از ساعت ۰۹:۰۰ لغایت ۱۰:۳۰ ارائه و سپس از ساعت ۱۰:۳۰ لغایت ۱۳:۱۵، اصول و رویکرد چرخه مدیریت بهره‌وری، گام‌های اجرایی و کاربرگ‌های چرخه به انضمام ابزارهای پیشنهادی برای طی نمودن هر گام به تفصیل شرح داده شد. ارزیابی دوره مشتمل بر برگزاری دو آزمون پیش و پس از ارائه محتوای تخصصی است. پیش‌آزمون یک ابزار ارزیابی است که برای تعیین دانش موضوعی قبل از آموزش استفاده می‌شود. مقایسه پیش‌آزمون و آزمون اصلی می‌تواند فرصتی برای پیگیری رشد سطح دانش شرکت‌کنندگان در یک دوره آموزشی را فراهم آورد. شایان ذکر است، بررسی نتایج این دو آزمون، سازمان ملی بهره‌وری ایران را در ارزیابی اثربخشی دوره برگزارشده یاری می‌نماید. همچنین لازم به ذکر است، کسب حداقل ۱۲ از ۲۰ نمره در ارزیابی پس از دوره، شرط لازم دریافت گواهینامه حضور در دوره است.

سرفصل‌های ارائه‌شده در بخش اول و دوم این دوره عبارت بود از:

- مفاهیم اولیه بهره‌وری و راه‌های دستیابی به رشد (اقتصادی)
- بررسی وضعیت نماگرهای بهره‌وری در بخش‌های اقتصادی
- مدل مفهومی بهره‌وری مبتنی بر سیاست‌های کلی برنامه هفتم
- نظام ملی بهره‌وری رویکردها، پیشران‌ها و پیامدهای چرخه مدیریت بهره‌وری

- روش‌شناسی چرخه مدیریت بهره‌وری در استان‌های کشور
- رویکردهای توسعه سیستم و تشریح حلقه رشد و یادگیری در روش‌شناسی چرخه مدیریت بهره‌وری
- گام‌های چرخه مدیریت بهره‌وری شامل اهداف، اقدامات، مستندات مورد نیاز و کاربرگ‌ها
- تفاوت شناسایی مسئله با علامت، نشانه و شواهد آن، ماتریس جذابیت - توانمندی، ابزارهای ریشه‌یابی مسئله
- مدل سیستمی خدمت محور سنجش بهره‌وری
- تکالیف استان‌های کشور
- معیارهای ارزیابی عملکرد استان در استقرار چرخه مدیریت بهره‌وری ۱۴۰۲

شکل ۱- جلسه توانمندسازی متولیان بهره‌وری استان بوشهر

۲-۲ دیدار با رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان- ۱۵ آذر ۱۴۰۲، ساعت ۱۴:۳۰ تا ۱۵:۰۰

این جلسه با حضور پاپری زارعی (رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی)، کرم‌پور حقیقی (معاون راهبری عمومی-اجتماعی سازمان ملی بهره‌وری ایران)، حسن‌ابراهیمی (معاون توسعه مدیریت و سرمایه انسانی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی)، قنبری (کارشناس گروه استان‌های سازمان ملی بهره‌وری ایران) و اکبرپور (کارشناس توسعه مدیریت و منابع سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی) در محل سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان تشکیل شد. در این جلسه ظرفیت‌ها و چالش‌های استان مورد بحث قرار گرفته و حوزه‌های دارای اولویت استان بررسی شدند. رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی در این جلسه به جایگاه اقتصادی استان و سهم بالای آن از ارزش افزوده کل کشور اشاره کردند. ایشان افزودند استان بوشهر علی‌رغم ظرفیت‌های بالا مورد کم‌توجهی قرار گرفته است. از جمله مسائل استان به نبود راه‌آهن، راه‌های نامناسب به‌عنوان مثال در ورودی استان اشاره شد.

شکل ۲- جلسه مشترک با رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان بوشهر

۳-۳- کارگاه توجیهی تکمیل کاربرگ‌های نظام‌نامه چرخه مدیریت بهره‌وری و بررسی مسائل اولویت‌دار استان- ۱۵ آذر ۱۴۰۲، ساعت ۱۵:۰۰ تا ۱۷:۳۰

در این جلسه راهبران متولی بهره‌وری در دستگاه‌های با اولویت بالا شرکت داشتند و در ابتدا گروه‌بندی شده و به تکمیل کاربرگ‌های احصاء حوزه‌های اولویت‌دار و مسئله‌شناسی پرداختند که پس از آن به ابهامات موجود در تکمیل کاربرگ‌ها پاسخ داده شد. در ادامه جلسه، کاربرگ مسئله‌شناسی این استان بررسی و اصلاحات لازم انجام شد. از جمله متداول‌ترین اشتباهات موجود در این کاربرگ جابجا گرفتن نشانه مسئله با ریشه و یا مسئله بود. سپس کاربرگ برنامه‌های ارتقای بهره‌وری استان بررسی شد و متولیان بهره‌وری و نمایندگان سازمان در رابطه با اقدامات تعریف شده تبادل نظر نمودند.

شکل ۳- جلسه بررسی برنامه‌های ارتقای بهره‌وری استان

۲-۴- جمع‌بندی و نتایج سفر

حوزه‌های اولویت‌دار احصاء شده در استان بوشهر عبارتند از آب، ناترازی انرژی، کشاورزی و صنعت. از مشکلات دارای اهمیت استان می‌توان به (۱) کمبود نیروی انسانی متخصص، (۲) عدم توسعه زیرساخت‌ها به‌ویژه حوزه حمل‌ونقل (جاده‌ای، ریلی و بندری) و (۳) عدم توجه به ظرفیت‌های گردشگری اشاره نمود. باتوجه به رتبه استان در تولید ناخالص داخلی کشور و نقش قابل توجه آن در بخش‌های صنعت و خدمات، اولویت برنامه‌ریزی توسعه و توانمندسازی نیروی انسانی برای این استان بسیار بالا می‌باشد. با توجه به این امر که حمل و نقل ریلی هزینه تمام‌شده صادرات و واردات را بسیار کاهش می‌دهد، بنابراین یکی از نیازهای اساسی و بلکه مهمترین نیاز استانی که معاش ۶۰ درصد مردمانش بسته به دریا و دریانوردی است، وجود راه آهن است؛ زیرا این زیرساخت سبب رونق فعالیت‌های بندری می‌شود و بسیار اشتغال‌زا است. اتصال به شبکه ریلی کشور نقش پررنگی در رونق اقتصادی، قدرت

رقابت‌پذیری و افزایش انگیزه برای سرمایه‌گذاری داشته و فقدان این امکان مانعی بزرگ بر راه جهش تولید و فعال شدن ظرفیت‌های اقتصادی این استان است. استان بوشهر با پیشینه تاریخی عمیق در دو حوزه بازرگانی و قطب پزشکی منطقه و همچنین توان اکولوژیک بالا در گردشگری طبیعی و حیات‌وحش، موقعیت برجسته‌ای برای توسعه استان در سه حوزه یادشده وجود دارد. با این حال به این ظرفیت‌ها در استان توجه کمتری شده است. در سال ۱۳۹۱ پروژه ایجاد مرکز داده در استان بوشهر به‌عنوان اولین مرکز داده استانی افتتاح و آماده واگذاری به بخش خصوصی شد. اما نکته قابل تامل آنکه این مرکز هیچگاه به بهره‌برداری نرسیده و استان نتوانسته از مواهب آن برخوردار شود. این در حالیست که در حال حاضر کلیه تجهیزات سخت افزاری از شرایط گارانتی و ارائه خدمات پس از فروش خارج شده و بنابه عدم تعریف شیوه‌ی نگهداری از طرف سازمان فناوری اطلاعات ایران، سیستم‌ها بدون پشتیبانی بوده و حتی برخی فاقد کارایی لازم می‌باشند. با توجه به پروژه‌های شهر هوشمند بوشهر و داشبوردهای مدیریتی جهت بهره‌وری، بروزرسانی و استفاده بهینه از منابع و زیرساخت‌ها، در راستای استقرار دولت هوشمند و همچنین حمایت از بخش خصوصی و اشتغال‌زایی ضروری است مرکز داده استان را احیاء شود.

- برگزاری جلسات منظم کمیته بهره‌وری استان به‌صورت فصلی با حضور رئیس و دبیر این کمیته؛
- انعقاد تفاهم‌نامه بهره‌وری با دانشگاه و نقش‌آفرینی نخبگان دانشگاهی در حل مسائل اولویت‌دار استان؛
- انجام اصلاحات و ارائه برنامه ارتقای بهره‌وری استان بوشهر مبتنی بر ابلاغ نظام‌نامه چرخه مدیریت بهره‌وری؛
- آموزش و توجیه دستگاه‌های استانی در مورد تشریح گام‌ها و کاربرگ‌های ویرایش جدید چرخه مدیریت بهره‌وری؛
- گفتمان‌سازی، افزایش مشارکت و همسوسازی بازیگران کلیدی.